

Instytut Pamięci Narodowej - Radom

<https://radom.ipn.gov.pl/rad/aktualnosci/198658,Dzialania-edukacyjne-zwiazane-z-Narodowym-Dniem-Pamieci-ZoInierzy-Wykletych-regi.html>
26.05.2024, 06:55

Działania edukacyjne związane z Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych - region radomski, marzec 2024 r.

1 marca 1951 roku w więzieniu na warszawskim Mokotowie, po pokazowym procesie, zostali rozstrzelani przywódcy IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” - prezes WiN ppłk Łukasz Ciepliński („Pług”, „Ludwik”) i jego najbliżsi współpracownicy: Adam Lazarowicz, Mieczysław Kawalec, Józef Rzepka, Franciszek Błażej, Józef Batory i Karol Chmiel. Ich ciała komuniści zakopali w nieznanym miejscu.

Marzec jest miesiącem szczególnie związanym z polskim podziemiem zbrojnym, które działało po 1945 r. W związku z tym, w szeroko rozumianym regionie radomskim, odbyło się kilka wykładów i prelekcji na uczniów szkół podstawowych i średnich.

„Żołnierze Wyklęci w regionie radomskim” - Tczów. Fot. PSP w Tczowie

Pierwsza z prelekcji miała miejsce w Publicznej Szkole Podstawowej w Tczowie. Uczniowie klas 5,6,7 oraz 8 wysłuchali referatu Michała Adamczyka, który objaśnił czym była II konspiracja, kto wchodził w jej skład, a także wskazał przykłady lokalnych żołnierzy wyklętych, którzy walczyli w najbliższej okolicy.

„Żołnierze Wyklęci. Zbrojne podziemie niepodległościowe w regionie radomskim (1945-1956)” - Zakrzówek, 1 marca 2024. Fot. Michał Adamczyk

Kolejna prelekcja odbyła się 1 marca, w dniu pamięci Żołnierzy Wyklętych. Na zaproszenie

Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzówku odpowiedział Marcin Sołtysiak, który poprowadził lekcję o żołnierzach wyklętych regionu radomskiego. W swojej wypowiedzi wskazał postaci m.in.: Stefana Bembińskiego „Harnasia”, Tadeusza Owczarka „Kajtka” czy pochodzącego z Zakrzówka Franciszka Sławińskiego „Szczodrego”.

„Żołnierze Wyklęci. Zbrojne podziemie niepodległościowe w regionie radomskim (1945-1956)” - Szydłowiec, 4 marca 2024. Fot. Michał Adamczyk

W poniedziałek, 4 marca, w Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza w Szydłowcu miało miejsce kolejne spotkanie dla młodzieży. W trakcie spotkania Marcin Sołtysiak opowiedział o żołnierzach II konspiracji, którzy działali m.in. w okolicach Szydłowca. Prelegent wskazał m.in. postać Ryszarda Szelocha „Kruka” czy Stanisława Stefańskiego „Sowę”, którzy byli jednymi z ostatnich szydlowieckich wyklętych.

„Żołnierze Wyklęci w regionie radomskim” - Radom, 5 marca 2024. Fot. Wojciech Dębski (PSP nr 28 w Radomiu)

Dzień później, 5 marca, w Publicznej Szkole Podstawowej nr 28 w Radomiu uczniowie klasy ósmej wysłuchali referatu Michała Adamczyka pt. „Żołnierze Wyklęci w regionie radomskim”, który przybliżył im losy żołnierzy polskiego podziemia niepodległościowego w regionie radomskim.

„Żołnierze Wyklęci w regionie radomskim” - Radom, 5 marca 2024. Fot. Krzysztof Wolszczak (XII Liceum Ogólnokształcące w Radomiu)

„Żołnierze Wyklęci w regionie radomskim” - Radom, 5 marca 2024. Fot. Krzysztof Wolszczak (XII Liceum Ogólnokształcące w Radomiu)

„Żołnierze Wyklęci w regionie radomskim” - Radom, 5 marca 2024. Fot. Krzysztof Wolszczak (XII Liceum Ogólnokształcące w Radomiu)

W związku z obchodzonym 1 marca Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych, 12 marca, odbyła się konferencja historyczna, którą zorganizowaliśmy wspólnie z MSCDN Wydział w Radomiu.

Spotkanie rozpoczął Roman Przydatek, który przywitał zgromadzonych nauczycieli wierszem Zbigniewa Herberta - Wilki, a następnie opowiedział o idei konferencji.

Marcin Sołtysiak wygłosił wykład „Żołnierze Wyklęci. Zbrojne podziemie niepodległościowe w regionie radomskim (1945-1956)”. W ramach wystąpienia przybliżył zebranych nauczycielom jak wyglądało podziemie niepodległościowe w regionie radomskim. W swoim przemówieniu wskazał również kilku ważnych wyklętych, którzy po II wojnie światowej działali w Radomiu i okolicach.

„Żołnierze Wyklęci. Zbrojne podziemie niepodległościowe w regionie radomskim (1945-1956)”. MSCDN Radom. Fot. Michał Adamczyk

„Żołnierze Wyklęci. Zbrojne podziemie niepodległościowe w regionie radomskim (1945-1956)”. MSCDN Radom. Fot. Michał Adamczyk

„Żołnierze Wyklęci. Zbrojne podziemie niepodległościowe w regionie radomskim (1945-1956)”. MSCDN Radom. Fot. Michał Adamczyk

W piątek, 5 marca, w Publicznej Szkole Podstawowej w Klwatce Królewskiej odbyło się spotkanie poświęcone polskiemu podziemiu niepodległościowemu po II wojnie światowej.

Marcin Sołtysiak przedstawił historię polskiego podziemia niepodległościowego na przykładzie działań lokalnych Żołnierzy Wyklętych. Uczniowie obecni na spotkaniu wysłuchali prelekcji m.in. o Stefanie Bembińskim "Harnasiu" czy Franciszku Jaskulskim "Zagończyku".

„Żołnierze Wyklęci. Zbrojne podziemie niepodległościowe w regionie radomskim (1945-1956)”. 5 kwietnia, PSP w Klwatce. Fot. Michał Adamczyk